

Uchwała Nr 4200/II/196/2023

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 12 grudnia 2023 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Rajcza projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej

Na podstawie art. 13 pkt 12, art. 19 ust 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca   Bernadeta Dziedziak

Członkowie   Tadeusz Stawowczyk

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonym przez **Wójta Gminy Rajcza** projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Rajcza przekazał Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Rajcza w ustawowym terminie określonym w art. 238 ust. 1 w związku z art. 230 ust. 2 i 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, dokonał analizy przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Skład ustalił i zważył, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej został opracowany w formie projektu uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.
2. Okres objęty wieloletnią prognozą finansową oraz okres, na który sporządzono prognozę kwoty długu, są zgodne z wymogami określonymi w art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 83).
3. W projekcie wieloletniej prognozy finansowej zawarto dane określone zgodnie z przepisem art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
4. Wartości przyjęte w projekcie wieloletniej prognozy finansowej i w projekcie budżetu na 2024 rok są ze sobą zgodne w zakresie wyniku budżetu, związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego.
5. Dochody i wydatki bieżące na lata objęte prognozą ustalone zostały przy zachowaniu zasady, o której mowa w art. 242 powołanej na wstępie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – z zastrzeżeniem związanym ze spełnieniem zasady w 2024 r. dopiero po uwzględnieniu przychodów z art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych. W 2024 r. różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi jest ujemna i stanowi deficyt operacyjny w wysokości **-770.636,28 zł**. Jest to bardzo niekorzystne dla sytuacji finansowej Gminy, jej zdolności do terminowego regulowania zobowiązań oraz spełnienia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, zwłaszcza że Gmina planuje nowe zadłużenie w kolejnych latach ze zwrotnych tytułów dłużnych w wysokości 9.278.621,19 zł. W kolejnym 2025 r. prognozowana jest już nadwyżka operacyjna w wysokości 3.278.136 zł, gdyż zaplanowano w 2025 r. m.in. wzrost dochodów bieżących o 10,5%, który wyjaśniono lakonicznie i ogólnikowo, że wynika on z danych historycznych. Skład Orzekający podkreśla, że realizacja nadwyżek operacyjnych w wysokości wynikającej z wieloletniej prognozy finansowej ma fundamentalne znaczenie dla spłaty i obsługi zadłużenia Gminy.
6. Prognoza kwoty długu została sporządzona z zachowaniem relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia, gdyż różnica do granicznego wskaźnika w latach 2027 do 2030 jest niewielka i wynosi: 0,63 pkt proc. w 2027 r., 0,58 pkt proc. w 2028 r., 0,73 pkt proc. w 2029 r. i 0,70 pkt proc. w 2030 r. **Skład przypomina, że tylko lata 2024-2025 są objęte łagodniejszym reżimem prawnym w zakresie możliwości niespełnienia tej relacji.** Ponadto Skład Orzekający stwierdził, że bez zastosowania ustawowych wyłączeń z tytułów,

o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych obligatoryjna relacja nie zostanie spełniona w **2027 i 2028 r.** Skład podnosi tę kwestię, ponieważ w przypadku nieotrzymania środków zaplanowanych i ujętych w wieloletniej prognozie finansowej oraz określonych w umowie w sprawie dofinansowania zadania z budżetu UE lub orzeczenia zwrotu całości lub części otrzymanych środków, albo niespełnienia warunków stosowania wyłączeń - jednostce samorządu terytorialnego grozi brak możliwości spełnienia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, w tym możliwości zaciągania, spłaty i obsługi nowych zobowiązań z tytułów dłużnych, jeżeli relacja z art. 243 wskutek braku dofinansowania lub orzeczenia zwrotu dofinansowania albo niespełnienia warunków wyłączeń byłaby przez nią niespełniona. Z przepisu art. 243 ust. 4 tej ustawy wynika, że w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, nie zostały przekazane albo po ich przekazaniu został orzeczony ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji, uwzględniając w tej relacji kwotę zobowiązań związaną z:

- 1) nieprzekazanymi środkami lub środkami, w stosunku do których orzeczono zwrot;
- 2) niespełnieniem warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a art. 243 tej ustawy.

Skład stwierdził, że planowana kwota zadłużenia w roku 2024 wynosi **11.545.186,24 zł**, co stanowi 19 % dochodów budżetu ogółem oraz 21,2 % jej dochodów bieżących. W 2025 r. to zadłużenie ma wzrosnąć do kwoty 12.378.784,24 zł, gdyż w projekcie uchwały założono zaciągnięcie nowego długu w 2025 r. Należy dodać, że na Gminę przypadają zobowiązania współtworzonego związku w wysokości 716.044,02 zł oraz niewymagalne zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń w kwocie 4.281.778,93 zł. Razem to wysoka kwota obciążeń finansowych w wysokości **16.543.009,19 zł**. Ponadto zadłużenie Gminy jeszcze ma wzrosnąć, co wynika z pisma Gminy z dnia 11 grudnia 2023 r. znak: FN.3021.50.2023 w którym wyjaśniono, że na sesji nadzwyczajnej 12 grudnia br. zostaną dokonane zmiany w budżecie Gminy roku 2023 w zakresie dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów, w tym zwiększony zostanie kredyt zaciągany w 2023 r.

7. W załączniku do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wykazano przedsięwzięcia, zgodnie z wymogami zawartymi w art. 226 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Skład stwierdził, że w wykazie, w części przedsięwzięć zamiast jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia wskazano Gminę, co należy odpowiednio skorygować zgodnie z wymogiem z art. 226 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Ponadto w projekcie uchwały podano, że wykaz przedsięwzięć obejmuje lata 2024-2035, zaś według zał. nr 2 najdłuższe przedsięwzięcie kończy się w 2032 r.

8. W prognozie zawarto upoważnienia dla Wójta Gminy sformułowane na podstawie art. 228 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Skład nadmienia jedynie, aby w § 5 ust. 4 projektu uchwały przy wskazaniu art. 72 ust. 1 pkt 2 dopisać jakiej ustawy dotyczy ten przepis.
9. Do projektu wieloletniej prognozy finansowej, w myśl regulacji zawartej w art. 226 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dołączono objaśnieniaprzyjętych wartości zawierające częściowo niepełne albo zbyt ogólne informacje, o których mowa w art. 226 ust. 1 tej ustawy. Skład zaleca uszczegółowienie objaśnień.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia zaopiniowano - jak w sentencji uchwały.

Zgodnie z art. 230 ust. 3 zdanie drugie, w związku z art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, niniejsza opinia winna zostać opublikowana przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 902).

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca

II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziedziak